Stockholms universitet

2024-09-20

Kurskod: UCA437
Styrning, utvärdering och utveckling, 7,5 hp

(Policy, evaluation and development, 7.5 ECTS)
HT 2024

Kursansvarig: Anki Bengtsson

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post: xxx@edu.su.se

Inledning

Kursen ingår i masterprogrammet i pedagogik med inriktning mot karriärutveckling och vägledning. Den kan också läsas som en fristående kurs.

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar hur styrningen av utbildningspolitiken förändrats under de senaste decennierna, och de nya styrningsmekanismer som etablerats. Här ligger fokus på hur olika former av styrning, till exempel genom utvärdering, påverkar villkoren för och utveckling av karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet. I kursen ingår att göra en utvärdering av karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet och analysera hur resultaten kan användas för utveckling.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa fördjupad kunskap om hur styrningen inom utbildningspolitik och utbildningsförvaltning förändrats de senaste decennierna,

- analysera hur dessa förändringar påverkar karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet samt

- visa förmåga att självständigt utvärdera, analysera och utveckla karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Anki Bengtsson

E-post: anki.bengtsson@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

Som plattform för kursen används Athena (https://athena.itslearning.com/). Där finns en kurssajt med allt material och information kring kursen. Där hittar du artiklar, schema, filmer, pt från föreläsningar m.m. På Athena kan du även kommunicera med kursansvariga och andra deltagare. Du blir automatiskt inlagd på kurssajten efter registreringen på kursen och sajten blir tillgänglig senast en vecka före kursstart. Om du av någon anledning inte kommer att läsa kursen meddela kursadministratör för avregistrering och meddela kursansvarig.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen går på halvfart under perioden 4/11 (2024) – 19/1 (2024). Omfattningen av kursen motsvarar ca fem veckors heltidsstudier (ca 200 arbetstimmar) och halvfartsstudier vilket innebär att du beräknas använda ca 20 timmar per vecka till studier.

Kursen ges enbart på distans med digitala undervisningstillfällen den 4/11 (introduktion) och 13 och 26 november samt 17 december 2024 (se schema i TimeEdit). Kursen avslutas med inlämning av examinationsuppgift den 17 januari 2025.

Kursen har ett *processinriktat arbetssätt* som innebär att du kommer att arbeta med kortare skrivuppgifter i anslutning till seminarierna och genomföra studieuppgifter som ska stödja ditt lärande och förbereda dig inför examinationsuppgiften.

Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier genomförs via digitala hjälpmedlet Zoom. **I det digitala ”zoomrummet” kommunicerar vi precis som i ett ordinarie sal på campus**. Det vill

säga studenter ser varandra (bild påslagen) och hör varandra (varje student ska i förväg ha kontrollerat att ljudet för uppkoppling till Zoom fungerar).

Seminarierna är obligatoriska. Vid frånvaro från seminarium krävs **kompensering** i form av en skriftlig uppgift. Den meddelas via Athena.

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom en individuell skriftlig examination samt en skriftlig uppgift. Den individuella skriftliga examinationen bedöms med en sjugradig betygsskala. Den skriftliga uppgiften bedöms med tvågradig betygsskala, godkänd eller underkänd. Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförd och godkänd skriftlig uppgift.

Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala:
Godkända betyg (i fallande ordning)
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt

Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E.

F och Fx är underkända betyg. Vid Fx erbjuds ett kompletteringstillfälle inom 7 arbetsdagar efter att betyget har meddelats av examinator för att nå upp till betyget E. Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas.

För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas.

Slutbetyg på hela kursen ges först efter att samtliga obligatoriska delar är redovisade. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Övergångsbestämmelser
När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan

Plagiat

Det är tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter.

Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Betygskriterier

Formaliakrav: a) texten har en tydlig disposition, b) knyter an till litteratur och/eller andra källor, c) har en klar åtskillnad mellan egna och andras tankar, d) har korrekta källhänvisningarna vid citat och referenser, samt e) innehåller en referenslista.

Betyg	**Kriterier i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.**
A	Studenten visar genomgående på utmärkt förståelse för och kunskap om kursinnehållet med mycket god förankring i kurslitteraturen. I texten förs ett tydligt och utförligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling på ett självständigt, välgrundat och väldisponerat sätt. I diskussion förs genomgående en analys som problematiserar kursinnehållet och det dras självständiga reflektioner och slutsatser utifrån kurslitteraturen. Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av klarhet och språklig stringens.
B	Studenten visar genomgående på mycket god förståelse för och kunskap om kursinnehållet med förankring i kurslitteraturen. I texten förs ett tydligt och utförligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling på ett självständigt, välgrundat och väldisponerat sätt. I diskussion förs genomgående en analys där det dras självständiga reflektioner och slutsatser utifrån kurslitteraturen. Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av klarhet.

C	Studenten visar på god förståelse för och kunskap om kursinnehållet med förankring i kurslitteraturen I texten förs ett tydligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling. I diskussionen analyseras kursinnehållet utifrån en ansats till ett självständigt sätt med reflektioner och slutsatser utifrån kurslitteraturen. Texten är väldisponerad, utan formella brister.
D	Studenten visar i sin uppgift tillfredsställande grad förståelse för kursinnehållet med förankring kurslitteraturen. I texten uppvisas ett tydligt resonemang om styrning, utvärdering och utveckling. I analys och diskussion dras i tillfredställande grad reflektioner och slutsatser utifrån kurslitteraturen. Texten uppfyller grundläggande krav på formalia.
E	Studenten visar på tillräckliga kunskaper om och förståelse för kursinnehållet med förankring i kurslitteraturen. I texten uppvisas ett tydligt resonemang om styrning, utvärdering och utveckling. I diskussion av kursinnehållet dras i tillräcklig grad reflektioner utifrån kurslitteraturen. Texten uppfyller grundläggande krav på formalia. Vissa brister i något avseende kan förekomma.
F(x)	Något enstaka resonemanget är bristfälligt och/eller knyter inte tillräckligt an till kurslitteraturen. Smärre brister disposition och formalia.
F	Underkänt. Uppgiften är alltför bristfällig i relation till betyget E.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs ut på Athena.

Kurslitteratur

Se Litteraturlista i Athena.

Föreläsningar

Kursintroduktion ges digitalt via Zoom

Filmade föreläsningar.

1. Anki Bengtsson: Samhällsstyrning och styrmodeller (anknyter till litteraturseminarium 1) Länk i Athena

2. Anki Bengtsson: Utvärdering, lärande och utveckling (anknyter till litteraturseminarium 2) Länk i Athena

Seminarier är obligatoriska

Aktivt deltagande i diskussion i grupp om begrepp och antaganden i kurslitteratur kring seminariets ämnesområde. **Alla ska delta i bild i Zoom under undervisningstillfällena.**

Förberedelse krävs inför varje seminarium: Den inspelade föreläsningen som relaterar till seminariet läggs upp på Athena seanst en vecka före seminariet. Titta på den. Läs anvisad litteratur. Skriv en text (specificeras undet respektive seminarium) som ni lägger in i anvisad plats på Athena före seminariet. Texterna fungerar som underlag i gruppdiskussionen.

Seminarium 1

13/11: Litteraturseminarium 1 Samhällsstyrning och styrning av offentlig sektor
Seminariet inleds med att läraren introducerar ämnet för diskussion. Under seminariet ska ni i mindre grupper **analysera** texterna utifrån begrepp, tankegångar och argument. En sammanfattande text av vad ni kommit fram till läggs upp på Athena i planeringen för Athena.Därefter samlas alla i det gemensamma ”zoomrummet” och varje grupp presenterar vad ni kommit fram till.

- **Förberedelse: Titta på inspelad föreläsning 1**. **Läs nedanstående litteratur och skriv en text (cirka 300 ord) som ni lägger in i anvisad plats på Athena senast 12/11 kl. 17.00**

  Texten ska utgå ifrån följande: En redogörelse för centrala teoretiska begrepp och antaganden om styrning. Vilka aspekter av styrning (logiker, mekanismer) belyser litteraturen? Vilka likheter och skillnader? Vilka implikationer kan de ha för offentlig sektor samt implikationer för vägledning eller annan pedagogisk verksamhet? Exempelvis vilka politiska förväntningar ställs på vägledningsverksamhet (eller annan pedagogisk verksamhet) och genom vilken form av styrning?

Litteratur (rekommenderad läsordning):

Montin, Stig & Hedlund, Gun (2009) Governance som interaktiv samhällsstyrning: gammalt eller nytt i forskning och politik? I Hedlund, G & Montin, S. (red) *Governance på svenska*, s. 7–36. Stockholm: Santérus Förlag.

Forsberg Kankkunen, T. & Bejerot, E. (2017). Välfärdstjänstearbetet. Mellan professionslogik och managementlogik. I Bengtsson, M. & Berglund, T. (red.) *Arbetslivet*. (Tredje upplagan), s. 181–201. Studentlitteratur. (PDF-fil på Athena)

Sundström, G. (2016). Strategisk styrning bortom NPM. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 118(1), 145–171.

Bringselius, L. (2018). *Styra och leda med tillit. Forskning och praktik*. SOU 2018:38, Stockholm. Kapitel 2,3,14 (s. 39–83, 352–379).

Seminarium 2

26/11: Litterturseminarium 2 Utvärdering som metod och utvecklingsarbete
Seminariet inleds med att läraren introducerar ämnet för diskussion. Under seminariet ska ni i mindre grupper **analysera** texterna utifrån begrepp, tankegångar och argument om utvärdering och utvecklingsarbete. Vilka likheter och skillnader? En sammanfattande text av vad ni kommit fram till läggs upp på Athena i planeringen för Athena. Därefter samlas alla och varje grupp presenterar vad ni kommit fram till.

- **Förberedelse: Förberedelse: Titta på inspelad föreläsningen 2**. **Läs nedanstående litteratur och skriv en text (cirka 300 ord) som ni lägger in i anvisad plats på Athena senast 25/11 kl. 17.00**

  Texten ska utgå ifrån följande: a) några exempel på centrala tankegångar eller argument i litteraturen om utvärderingens funktion och tillämpning b) beskriv det som utmärkande för interaktiv och deltagande utvärdering i Krogstrup (kap 9-10) och vad utvärderingskapacitet innebär (kap 11).

Litteratur:
Karlsson, Ove (1999) *Utvärdering - mer än metod*. *En översikt.* Stockholm: Svenska Kommunförbundet. (s. 15–23, 53–61, 83–88).

Krogstrup, H. K. (2020). *Utvärderingsmodeller.* Studentlitteratur. Kapitel 9–12.

Studieuppgift 1 – Skriftlig uppgift om utvärdering och utveckling

Denna uppgift är främst inriktad mot utvärdering och utveckling inom en organisation (skolan).

Skriv ett PM utifrån nedanstående litteratur. Tanken med att skriva ett PM är att du ska få perspektiv på litteraturens innehåll om hur du själv tillägnar dig detsamma – dvs. din egen inlärningsprocess. För läraren blir PM:et därmed ett sätt att få en inblick i hur studenten tolkar och förstår kursens litteratur.

1. PM Utvärdering och utvecklingsarbete

PM:et ska handla om följande litteratur:

Lindgren, Lena (2014). *Nya utvärderingsmonstret: om kvalitetsmätning i den offentliga sektorn*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. (kap 4–10, s. 49–133).

Ellström, P-E. (2009) Användning och nytta av utvärderingar: ett lärandeperspektiv. I Svensson, Lennart (red.) (2009). *Lärande utvärdering genom följeforskning*. (s. 103–129). Studentlitteratur.

Innehållet i PM:et ska innehålla:

Utgå ifrån hur litteraturen beskriver
- utvärdering och dess konsekvenser i arbetslivet,
- utmaningar i tillämpning av utvärdering i pedagogisk verksamhet
- utvärderingens möjligheter att bidra till utvecklingsarbete.

Ange referenser till kurslitteraturen.

Ert PM ska vara min 800 ord och max 1200 ord (12 pt Times New Roman, 1,5 radavstånd och en rubriknivå).

PM:et ska lämnas in på Athena i mappen examinationsuppgift senast **13/12**, kl. 23.55. PM är obligatoriskt och betygssätt Godkänd(G) eller Underkänd (U).

---

2. Studieuppgift 2: Utvecklingsplan av vägledningsverksamhet i skolan (eller en annan pedagogisk verksamhet) muntlig redovisning

Denna uppgift genomförs individuellt. Du ska dels redogöra för och diskutera en befintlig utvärdering i form av Skolinspektionens granskning av en pedagogisk verksamhet, dels utifrån denna utforma ett utkast till en utvecklingsplan av en vägledande eller någon annan pedagogisk verksamhet. Som vägledande verksamhet räknas framför allt studie- och yrkesvägledning, karriärutveckling och coachning. I er diskussion och utformning av utvecklingsplan och reflektion över den ska ni tydligt knyta an till kursens litteratur.

Välj en befintlig granskningsrapport av Skolinspektionen (se litteraturlista och Skolinspektionens hemsida). Meddela vilken du valt i avsedd mapp på Athena senast **2 december kl. 23.55**.

I uppgiften ska framgå

- Vilken av Skolinspektionens granskningsrapport du utgår ifrån och den verksamhet du avser att utveckla.
- Beskriv med stöd i kurslitteraturen den befintliga granskningens utgångspunkter (antaganden om verksamheten och varför den granskas), vilken utvärderingsstrategi (se till exempel Karlsson 1999, s. 56 ff; Krogstrup, 2020), vad mäts, vilka mål, indikatorer eller mått används och hur är de utformade.
- Utkast till utvecklingsplan: Motivera och argumentera (med förankring i kurslitteraturen) för er utvecklingsplan – t ex vad ska utvecklas, vilket är kunskapsmålet, vilket perspektiv utgår ni ifrån?
- Metod: Vilken metod har du valt och varför? Med stöd i kurslitteraturen ska ni belysa metodens för- och nackdelar i relation till frågor om reliabilitet, validitet och genomförbarhet.
- Genomförande: Beskriv med stöd i kurslitteraturen hur utvecklingsplanen ska genomföras, tidsplan, ansvarsfördelning för olika delar av genomförandet samt uppföljning.
- Skriv en tentativ analys med stöd i kurslitteraturen: Vad tror ni att ni kommer att få reda på i utvecklingsarbetet? Vad kan utvecklingsarbetet tänkas bidra till i verksamheten? Vilka begränsningar kan den ha?

Seminarium 3: redovisning av studieuppgift 2

Ett **utkast** till studieuppgift 2 (sen ovan) redovisas individuellt vid seminariet. Författaren presenterar **muntligt** sitt utkast och får återkoppling på sitt arbete från kurskamrater och lärare. **Det innebär att du ska läsa in dig på en kurskamrats arbete till seminariet.** Den version av uppgiften som ska diskuteras lämnas in i ett forum på Athena **senast 16 december, kl. 08.00.** Efter seminariet får författaren möjlighet att arbeta om sitt utkast utifrån återkopplingen på seminariet och använda det i examinationsuppgiften.

3. Examinationsuppgift

Den individuella skriftliga uppgiften är en rapport som ska innehålla:

Del 1:

a) En **kort** sammanfattande redogörelse din utvecklingsplan för pedagogisk verksamhet (se beskrivning för muntlig uppgift ovan). I vilken typ av organisation är utvecklingsplanen tänkt för, vilken av Skolinspektionens rapport som valts och de problem som ska utvecklas. Diskutera myndigheten Skolinspektionens samhälleliga granskningsuppdrag utifrån tänkesätt om styrning och styrningssätt. (ca 300 ord)

b) Diskutera din utvecklingsplan utifrån din tillämpning av begreppen utvärdering och utvecklingsarbete. Utgå ifrån: vad är målet med utvecklingsplanen, vilka är målgruppen, vilka deltar i utvecklingsarbetet och utifrån vilka roller, vilken utvärderingsmodell och vilken långsiktig effekt förväntas. Avsluta med en reflektion där ni diskutera hur utvecklingsplanen ska användas och vilka förutsättningar som behövs i organisationen. (ca 1000 ord)

Del 2:

Redogör för hur litteraturen beskriver olika sätt att tillämpa utvärdering och utvecklingsarbete i en organisation. Diskutera möjliga framgångsfaktorer och svårigheter i utvärdering och utvecklingsarbete vilka implikationer det kan ha för vägledning eller annan pedagogisk verksamhet. (ca 800–1000 ord)

Redogörelser, diskussion och analys ska vara förankrad i kurslitteratur med referenser i texten.

Examinationsuppgiften (rapporten) omfattar **2100–2300 ord**, exklusive försättsblad, innehållsförteckning och referenslista. Studentens namn ska stå i dokumentets sidhuvud, även om arbetet har en framsida.

Formaliakrav: a) texten har en tydlig disposition, b) knyter an till litteratur och/eller andra källor, c) har en klar åtskillnad mellan egna och andras tankar, d) har korrekta källhänvisningarna vid citat och referenser, samt e) innehåller en referenslista.

Examinationsuppgiften lämnas in i avsedd mapp på Athena **senast den 17 januari, kl. 23.55.**
Uppgiften bedöms med betygsskala A-F.